

4. Androsova O. F. (2006), *Organizational and economic aspects of technology transfer application in enterprises of the aviation industry*, Thesis for the degree of candidate of economic sciences in specialty 08.06.01 "The economics, organization, and management of enterprises", Zaporizhzhia, 210 p. (ukr).
5. Denysiuk V. A. (2012), Institutional framework of commercialization of technologies: domestic and foreign experience, *Transfer of technologies and innovation: innovation development and modernization of the economy: Materials VI International Forum, 20-21 December 2012*, Kyiv, pp. 79-85 (ukr).
6. Ivanova K. Yu. (2013), Agreements on technology transfer: controversial issues, *Porivnialno-analitychne pravo [Comparative analytical right]*, № 3-2, pp. 126-129 (ukr).
7. Kamianska O. V. (2008), *Technology transfer management in machine-building enterprises*, Thesis for the degree of candidate of economic sciences in specialty 08.00.04 "The economics and management of enterprises", Kyiv, 281 p. (ukr).
8. Kozyk V. V., Ivanova O. B. (2010), International experience of creation of technology transfer centers: preconditions and peculiarities of implementation in Ukraine, *Economic space: Coll. sciences. works*, Dnipropetrovsk, № 44/1, pp. 76-90 (ukr).
9. Lyymar V. V. (2013), *State regulation of international knowledge transfer in the economy of Ukraine*, Thesis for the degree of candidate of economic sciences in specialty 08.00.03 "The economics and management of the national economy", Donetsk, 208 p. (ukr).
10. Petrenko S. A., Dorozhko H. K. & Lusan A. V. (2013), Advantages and disadvantages of an order of technology transfer according to Ukrainian legislation, *Theoretical and practical aspects of the economy and intellectual property*, 1, pp. 3-6 (ukr).
11. Fedulova L. I. (2012), Conditions for application of technology transfer in Ukraine, *Transfer of technologies and innovation: innovation development and modernization of the economy: Materials VI International Forum, 20-21 December 2012*, Kyiv, pp. 295-301 (ukr).
12. Verkhovna Rada of Ukraine (1996), *The Constitution of Ukraine*, available at: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр> (ukr).
13. Verkhovna Rada of Ukraine (2002), *The Law on innovation activity*, available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/40-15> (ukr).
14. Verkhovna Rada of Ukraine (2003), *The Economic code of Ukraine*, available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15> (ukr).
15. Verkhovna Rada of Ukraine (1991), *The Law on scientific and scientific and technical activities*, available at: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1977-12> (ukr).
16. Verkhovna Rada of Ukraine (1995), *The Law on scientific and scientific and technical examination*, available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/51/95-вр> (ukr).
17. The Cabinet of Ministers of Ukraine (1996), *The Decree on confirmation of regulations on an order of creation and functioning of technoparks and innovative structures of other types*, available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/549-96-п> (ukr).
18. Verkhovna Rada of Ukraine (2011), *The Law on prior directions of an innovative activity in Ukraine*, available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3715-17> (ukr).
19. Verkhovna Rada of Ukraine (2006), *The Law on state regulation of an activity in the technology transfer sector*, available at: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/143-16> (ukr).

© Мрихіна Олександра
Надійшла до редакції 15.02.2014

УДК 338.45

ОРТІНА ГАННА,

кандидат економічних наук,

докторант Академії фінансового управління Міністерства фінансів України

МОДЕЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ РЕАЛЬНОГО СЕКТОРА ЕКОНОМІКИ ЯК ЕЛЕМЕНТ ДЕРЖАВНОЇ АНТИКРИЗОВОЇ СТРАТЕГІЇ

На основі проведеного аналізу обґрунтовано підходи до реалізації концепції інноваційної моделі розвитку реального сектора економіки як пріоритетного напрямку державної антикризової стратегії, що формуються на основі вертикальних і горизонтальних бізнес-структур, стратегічних альянсів і холдингів. Показано, що така модель формується на основі вертикальних і горизонтальних бізнес-структур, стратегічних альянсів і різного роду холдингів. Такий підхід є виправданим і відповідає теорії просування бізнесу в умовах глобалізації на світовому ринку.

Ключові слова: інновації; інвестиції; промисловість; реальний сектор; стратегія.

Постановка проблеми та стан її вивчення. Глобальна фінансово-економічна криза суттєво змінила світ, мислення влади, бізнесу, громадськості щодо взаємодії в інноваційному оновленні реального та фінансового секторів економіки та забезпечення конкурентоспроможності суспільства в складному глобалізованому світі. У країнах, які щойно стали на шлях розвитку ринкової економіки, відбулося зміщення акцентів у розвит-

ку сучасної економіки в бік фінансових процесів суспільного розвитку та фактичний довгостроковий відрив розвитку фінансових ринків від реальних економічних процесів. Це призводить до різноманітних деформацій в економічному й соціальному розвитку. Така невідповідність фінансових та економічних процесів стала ключовим фактором накопичення великих капіталів у надзвичайно короткі терміни, перерозподілу багат-

ства, соціального розшарування суспільства. Важливою складовою сучасної кризи є диспропорції у співвідношенні фінансових й економічних процесів, тому відновлення належної уваги до останніх є необхідною умовою визначення справжньої ролі реального сектора в трансформації економіки України [2].

Вагомий внесок у формування теоретичних та практичних засад розвитку реального сектора економіки та формування промислового комплексу постіндустріального типу зробили вітчизняні та зарубіжні вчені, зокрема О. Алімов, О. Амоша, Д. Белл, В. Беседін, Б. Буркинський, З. Варналій, А. Гранберг, Е. Гувер, Е. Денісон, В. Ізард, В. Микитенко, М. Чумаченко та ін.

Мета статті - обґрунтувати підходи до реалізації концепції інноваційної моделі розвитку реального сектора економіки як пріоритетного напрямку державної антикризової стратегії.

Виклад основного матеріалу. На сучасному етапі суспільного розвитку намітився новий підхід до питання про механізми виходу на траєкторію стійкого економічного розвитку. Відповідно до цього визначені три принципових варіанти політики забезпечення стійкого зростання: дирижистський (через посилення регулюючої та перерозподільчої ролі держави, через її пряму участь в інвестиційній діяльності), ліберальний (через радикальне зниження реального бюджетного навантаження) та інституціональний (розробка й упровадження регламентів, які стимулюють підприємців та інвесторів до роботи в країні) [1]. У своїй стратегічній програмі уряд України фактично вибрав третій із перерахованих вище підходів. Проте практичний розвиток подій в області реалізації економічної політики й безпосередньо бізнесу висуває на порядок денний нові питання.

Знов позначилися три можливі варіанти побудови відносин влади й бізнесу. Це, по-перше, проведення державою активної промислової політики; по-друге, підвищення інвестиційної (і взагалі організаторської) ролі конгломератів найбільших фірм (фінансово-промислових груп або вертикальноінтегрованих компаній) і, по-третє, розвиток і зміцнення інститутів сучасної ринкової демократії. Ці три підходи генетично пов'язані принаймні з двома з перерахованих вище трьох альтернативних стратегій. З одного боку, уряд більш-менш послідовно реалізує концепцію інституційної трансформації, робить зусилля для створення сприятливого інвестиційного клімату. З іншого - різко активізувалися процеси формування вертикально-інтегрованих підприємств, які, вбираючи в себе різномірні виробничі структури й банки, починають проводити активну інвестиційну політику. Це створює сприятливіший інвестиційний клімат, оскільки інвестування всередині корпорації веде до істотного збільшення трансакційних витрат, які пов'язані з обмеженістю можливостей держави для забезпечення дотримання умов контракту.

У суспільстві почалися дискусії про шляхи підштовхування економічного зростання, подолання обмеженості (або негативних тенденцій) обох із перерахованих напрямів економічної політики. Один варіант розвитку подій пов'язаний з активізацією промислової політики держави. Він пропонує виділення структурних (перш за все галузевих) пріоритетів і заохочення інвестицій; істотне розширення державного попиту й використання його як найважливіший чинник підвищення ділової активності; зміцнення реального курсу гривні для полегшення імпорту необхідного устаткування й комплектуючих; можливу підтримку імпортозаміщувальних галузей за допомогою заходів тарифної політики.

Базування на розвитку інтегрованих бізнес-груп невід'ємне від цієї моделі, оскільки останні теоретично можуть розглядатися як інструменти й провідники промислової політики держави [3].

Головними недоліками такої моделі є принципова неможливість вибору галузевих пріоритетів в умовах постіндустріального суспільства та дуже висока ціна помилки такого вибору, що неодноразово підтверджувалася на практиці низькою ефективністю державних інвестицій.

Інший варіант передбачає активізацію зусиль держави із залучення приватних інвестицій як в експорторієнтовані, так і в імпортозаміщувальні галузі. На це повинна бути націлена макроекономічна, інституціональна й зовнішня політика держави.

Макроекономічна політика, на відміну від вищеприписаної моделі, орієнтується на обмеження зростання реального курсу гривні й зниження реального бюджетного навантаження на економіку (при зростанні абсолютних розмірів бюджету). Активізується робота зі створення сприятливих передумов для інвестицій - як загального (зниження податкового тягаря, зняття бюрократичних бар'єрів підприємництва, підвищення ефективності судової системи), так і спеціального характеру (вільні економічні зони, угоди про розділ продукції).

Ведеться робота з розширення участі України у світогосподарських зв'язках, включаючи вступ до відповідних міжнародних організацій, а також зближення національного господарського законодавства із законодавством інших ринкових країн.

У дійсності дві описані моделі економічної політики не є абсолютно протилежними. Вони, звичайно, альтернативні за своїм змістом, проте політична практика може якоюсь мірою поєднувати їх, урівноважуючи окремі недоліки й висуваючи на перший план переваги.

Зокрема, із високим ступенем вірогідності можна припустити, що розвиток вертикальноінтегрованих підприємств буде однією з неодмінних особливостей розвитку країни в найближчі роки, що вони, швидше за все, виконуватимуть важливу роль як в інвестиційній сфері, так і на політичній арені. Це означає, що уряд повинен розробляти адекватні такому розвитку подій заходи макроекономічної та інституціональної політики, які б підтримували інвестиційну активність фінансово-промислових груп й одночасно нейтралізували б їхні тенденції до монополізації ринків.

Перехід економіки України на траєкторію стійкого зростання потребує створення економіки нового типу, орієнтованої на підтримку динамічної рівноваги соціально-економічних, екологічних і демографічних індикаторів, високу ефективність виробництва, пріоритетний розвиток науково-технічної сфери.

У зв'язку із цим необхідно вирішити такі задачі: подолати кризовий стан економіки, забезпечити зростання виробництва, оздоровити фінансовий сектор; відновити стійкість відтворювального процесу з метою запуску механізму нарощування інвестицій; налагодити виробництво конкурентоспроможної на світових ринках продукції високого ступеня переробки й зміцнити позиції української економіки в системі світогосподарських зв'язків.

В економічній теорії вже склалися "стандартні" набори методів, використання яких підпорядковується конкретній меті реалізованої промислової політики. Їх прийнято називати "моделі промислової політики" [6].

Можна виділити такі основні моделі промислової політики [7]: експорторієнтована модель; модель імпортозаміщення; інноваційна модель.

Сутність експортоорієнтованої моделі промислової політики полягає в заохоченні виробництв, орієнтованих на експорт своєї продукції. Основні заохочувальні заходи спрямовані на розвиток і підтримку конкурентоспроможних експортних галузей. Пріоритетною задачею вважається виробництво конкурентоспроможної продукції і вихід із нею на міжнародний ринок. Відбувається орієнтація промисловості країни на світову кон'юнктуру з метою захоплення якомога більшої частки світового ринку. Уряд проводить таку політику через податкові й митні пільги, кредитування підприємств-експортерів, підтримку низького валютного курсу та інших сприятливих умов для функціонування й розвитку експортоорієнтованих галузей.

Важливими перевагами цієї моделі є включення країни у світове господарство й доступ до світових ресурсів і технологій, розвиток сильних конкурентних галузей економіки, які забезпечують мультиплікативний ефект розвитку інших, "внутрішніх" галузей і є основним постачальником грошових коштів до бюджету; залучення валютних коштів у країну і їх інвестування в розвиток виробництва й сфери послуг національної економіки.

Успішними прикладами проведення експортоорієнтованої моделі промислової політики можуть служити такі країни, як Японія, Південна Корея, Чилі, Малайзія, Таїланд, Сінгапур, в останній час Китай. Але в той же час є і негативні приклади - Венесуела, Мексика [8].

Негативні чинники при реалізації експортоорієнтованої моделі пов'язані в основному із сировинним експортом, оскільки його переважання в структурі експортованої продукції загрожує привести до примітивізації структури національної промисловості; зростання корупції у владних структурах; відтоку людських і фінансових ресурсів з обробної промисловості країни (що й трапилося з Венесуелою), це в перспективі може привести до ослаблення конкурентоспроможності обробної промисловості країни, сповільнення темпів економічного зростання й зменшення рівня накопичуваних знань, оскільки найбільш інтенсивно процес накопичення знань (зростання людського капіталу) відбувається в обробному секторі - ця ситуація в сучасній економічній теорії одержала назву "голландської хвороби". Стагнація ж в обробній промисловості здатна призвести до її відставання від світового технологічного розвитку й необхідності імпортувати нову техніку, що практично обнуляє ефект від сировинного експорту, оскільки ставить економічний розвиток країни в залежність від іноземних виробників (це спостерігається сьогодні в Україні).

Крім того, існують негативні моменти й при орієнтації країни на експорт навіть промислового устаткування високого переділу, якщо у виробництві такого устаткування висока частка імпортованих комплектуючих, що веде до прив'язки ціни експортованих машин і верстатів до вартості їхніх імпортованих деталей, а також до можливості позаекономічного впливу країни-імпортера на ці підприємства, галузь та економіку країни в цілому (наприклад, Мексика).

Також тут варто відзначити, що країни, які застосовували й застосовують експортоорієнтовану промислову політику, в основі своїй мають менші й простіші порівняно з українською господарські системи. Винятком тут можна назвати Китай, але він застосовує експортну стратегію з інших причин, ніж решта країн - при величезній кількості населення й переважно екстенсивних методах економічного зростання для подальшого розвитку Китаю необхідний щорічний темп приросту ВВП не мен-

ше 8 %, що примушує його при вже заповненому внутрішньому ринку шукати нові ніші за кордоном. У Сінгапурі або Таїланді немає такого внутрішнього попиту, як в Україні, а отже, у них немає особливих приводів для вибору імпортозаміщувальної моделі [4].

Модель імпортозаміщення є стратегією забезпечення внутрішнього ринку на основі розвитку національного виробництва. Імпортозаміщення передбачає проведення протекціоністської політики й підтримки твердого курсу національної валюти (тим самим запобігає інфляції).

Імпортозаміщувальна модель сприяє поліпшенню структури платіжного балансу, нормалізації внутрішнього попиту, забезпеченню зайнятості, розвитку машинобудівного виробництва, наукового потенціалу.

Негативними сторонами імпортозаміщувальної моделі промислової політики є самоізоляція від нових тенденцій у світовій економіці; можливість технологічного, а отже, конкурентного відставання від розвинених країн; небезпека створення тепличних умов для національних виробників, що призведе до неефективного управління й використання ресурсів; необхідність, незалежно від міжнародного розподілу праці, вибудовувати повністю виробничі ланцюжки, які можуть бути більш капітало- й ресурсоемними, ніж існуючі в інших країнах.

Крім того, оскільки метою цієї моделі є насичення внутрішнього ринку при тому, що вироблена продукція неконкурентоспроможна й не має попиту на зовнішньому ринку, держава вимушена реалізовувати її (щоб окупити понесені витрати), обмежуючи реалізацію якіснішої імпортованої продукції, що не йде на користь ні національному виробництву, ні споживачу: така ситуація була характерна для економіки СРСР, КНДР.

Також під впливом різних об'єктивних економічних, геополітичних та інституціональних чинників упроваджувана від розпаду СРСР і до сьогоднішнього дня промислова політика України має яскраво виражений імпортозаміщувальний характер: величезні субсидії в сільсько господарстві й галузі обробної промисловості йдуть за рахунок експлуатації прибуткового експортоорієнтованого сировинного сектора; механізм грошового перерозподілу спирається на заборону внутрішніх цін на сировинні товари, паливо й енергію, на прями поставки сільському господарству й пільгові кредити промисловості, на значну кредиторську заборгованість підприємствам ТЕК, на дешевий імпорт, наявний на українському ринку через відсутність протекціоністських заходів, нерозвиненість правових актів, загальну деградацію вітчизняного виробництва, на завищений, до недавнього часу, валютний курс [5].

Необхідно відзначити, що при всіх імпортозаміщувальних тенденціях в українській економіці вітчизняні товаровиробники не в змозі задовольнити внутрішній попит, віддаючи солідну його частину на відкуп товарам, що імпортуються, які часто є далеко не вищої якості. Тому, на нашу думку, проблема України бачиться не в імпортозаміщувальній політиці, а швидше у відсутності чіткої стратегії економічного розвитку, у тому числі й імпортозаміщувальній.

При виборі моделі слід використовувати позитивні якості (стабільна зайнятість, задоволення внутрішнього попиту тощо) в синтезі з позитивними якостями експортоорієнтованої моделі (міжнародна співпраця, поліпшення конкурентоспроможності національної промисловості, участь у міжнародному розподілі праці). Саме такий синтез описаних вище моделей на основі інноваційного розвитку дасть українській економіці

необхідний поштовх до промислового зростання, зростання добробуту її громадян.

Взаємодія інноваційного процесу з ринковою економікою вельми суперечлива. З одного боку, у рамках ринкових відносин виявляються такі стимулюючі інноваційну діяльність критерії, як соціальна активність, творча ініціатива, селекційна здатність ринку забезпечувати відбір і виживання найефективніших й адаптованих новацій. З іншого боку, ринкові відносини не можуть уважатися досконалими для впливу на інноваційні процеси, оскільки в поведінці господарюючих суб'єктів ринку переважають короткострокові, кон'юнктурні рішення, тоді як інноваційна та інвестиційна діяльність розрахована на довгостроковий період; відбувається ігнорування позавиробничих чинників - екології, соціальної сфери; в умовах конкурентного середовища недосконалою є система руху інформації, відсутність інформації про новини, а дотримання цих умов необхідне для ведення інноваційної діяльності, оскільки дозволяє знайомитися із сучасними науковими тенденціями, дослідженнями й розробками, що ведуться, обмінюватися новинами й "ноу-хау" [8].

В основі інноваційної моделі лежить процес економічного розвитку країни як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках, що спирається на новітні тенденції технологічного й суспільного розвитку з використанням високотехнологічного й капіталомісткого виробництва.

Висновок

На основі проведеного аналізу виділено можливі варіанти формування відносин влади й бізнесу в процесі реалізації антикризової стратегії розвитку реального сектора економіки, що передбачають активну державну промислову політику; підвищення інвестиційної ролі вертикальноінтегрованих компаній; зміцнення інститутів сучасної ринкової демократії.

При цьому визначено, що найбільш вірогідним і перспективним із зазначених варіантів є розвиток вертикальноінтегрованих компаній, роль яких суттєво підвищиться в системі національної економіки. Це необхідно враховувати уряду нашої країни при розробці адекватних заходів макроекономічної та інституціональної політики, які підтримуватимуть інвестиційну активність таких компаній з одночасною нівеляцією їхньої тенденції до монополізації ринків.

Показано, що перехід економіки України на траєкторію стійкого зростання потребує створення економіки нового типу, орієнтованої на підтримку динамічної рівноваги соціально-економічних, екологічних і демо-

графічних індикаторів, високу ефективність виробництва, пріоритетний розвиток науково-технічної сфери.

Обґрунтовано підходи до реалізації концепції інноваційної моделі розвитку реального сектора економіки як пріоритетного напрямку державної антикризової стратегії. Показано, що така модель формується на основі вертикальних і горизонтальних бізнес-структур, стратегічних альянсів і різного роду холдингів. Такий підхід є виправданим і відповідає теорії просування бізнесу в умовах глобалізації на світовому ринку.

ЛІТЕРАТУРА

1. Горник В. Г. Державна політика забезпечення конкурентоспроможності національної економіки: умови, вазелі та механізми : [монографія] / В. Г. Горник. - Донецьк : Юго-Восток, 2011. - 400с.
2. Гриценко А. А. Капіталізація та соціалізація економіки в ретроспективі та перспективі / А. А. Гриценко // Методологія, теорія та практика соціологічного аналізу сучасного суспільства : зб. наук. праць Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. - 2009. - Вип. 15. - С. 191-196.
3. Загривая Ю. А. Подходы к формированию корпоративного управления в Украине / Ю. А. Загривая // Физические и компьютерные технологии в народном хозяйстве : Труды 6-й Международной научно-технической конференции. - Харьков, 2002. - С. 235-237.
4. Эльянов А. Глобализация и расслоение развивающихся стран / А. Эльянов // Мировая экономика и международные отношения. 2000. № 6. С. 3-13.
5. Микитенко В. В. Формування комплексної системи управління енергоефективністю у галузях промисловості : [монографія] / В. В. Микитенко. - К. : Укр. Вид.-поліг. Компанія "Екс. Об.", 2004. - С. 169.
6. Пасхавер Б. Пріоритети розвитку промислового комплексу регіонів / Б. Пасхавер // Економіка України. - 2001. - № 7. - С. 69-77.
7. Пахомов Ю. М. Національні економіки в глобальному конкурентному середовищі / Ю. М. Пахомов, Д. Г. Лук'яненко, Б. В. Губський. - К. : Україна, 2005. - 568 с.
8. Рубан В. Инновационная модель стратегического развития Украины: методология и опыт / В. Рубан, О. Чубукова, В. Некрасов // Экономика Украины. 2003. № 6. С. 14-19.
9. Шляхи формування та розвитку самодостатніх суб'єктів муніципального руху: європейські виміри та орієнтири : [монографія] / О. М. Кондрашов, Т. В. Иванова, О. І. Дацій, І. О. Драган та ін. - Миколаїв : Смелянова Т. В., 2013. - 352 с.

Ортина Анна,

кандидат економічних наук,

докторант Академії фінансового управління Міністерства фінансов України

МОДЕЛИРОВАНИЕ РАЗВИТИЯ РЕАЛЬНОГО СЕКТОРА ЭКОНОМИКИ КАК ЭЛЕМЕНТ ГОСУДАРСТВЕННОЙ АНТИКРИЗИСНОЙ СТРАТЕГИИ

На основе проведенного анализа обоснованы подходы к реализации концепции инновационной модели развития реального сектора экономики как приоритетного направления государственной антикризисной стратегии, формирующиеся на основе вертикальных и горизонтальных бизнес-структур, стратегических альянсов и холдингов. Показано, что такая модель формируется на основе вертикальных и горизонтальных бизнес-структур, стратегических альянсов и разного рода холдингов. Такой подход оправдан и соответствует теории продвижения бизнеса в условиях глобализации на мировом рынке.

Ключевые слова: инновации; инвестиции; промышленность; реальный сектор; стратегия.

Ortina Ganna,

Ph.D. in Economics,

doctoral student Academy of Financial Management Ministry of Finance of Ukraine

MODELING OF THE REAL SECTOR OF ECONOMY AS ELEMENTS OF GOVERNMENT ANTI-CRISIS STRATEGY

Based on the analysis of the selected options of relations between authorities and businesses in the implementation of anti-crisis strategy for the development of the real economy, which include: an active state industrial policies, increased investment as a vertically integrated companies, strengthening the institutions of a modern market democracy.

In this case determined that the most likely and promising of these options is the development of vertically integrated companies whose role will increase significantly in the national economy. This should be considered when developing the Government of Ukraine adequate macroeconomic and institutional policies that support investment activity of companies, with simultaneous leveling of the trend towards monopolization of markets.

It is shown that the transition of Ukraine's economy on a trajectory of sustainable growth requires the creation of a new type of economy, focused on the support of dynamic balance socio-economic, environmental and demographic indicators, high production efficiency, the priority development of scientific and technical fields.

Approaches to implementing the concept of an innovative model of the real sector of the economy as a priority area of state anti-crisis strategy. It is shown that such a model is generated based on vertical and horizontal business structures, strategic alliances and various types of holdings. This approach is justified and consistent theory of business promotion in a globalized world market.

In this regard, it is necessary to solve the following problem: to overcome the economic crisis, to ensure production growth, improve financial sector, restore stability of the reproductive process with a view to triggering increasing investment, establish production globally competitive products highly processed and strengthen the position of the Ukrainian economy in the system of economic relations.

Key words: *innovation; investment; industry; real sector; strategy.*

REFERENCES

1. Hornyk V. H. (2011), Government policy to ensure the competitiveness of the national economy: conditions, instruments and mechanisms, Yuho-Vostok, Donetsk, 400 p. (ukr).
2. Hrytsenko A. A. (2009), Capitalization and socialization of the economy in retrospect and perspective, *Metodolohiia, teoriia ta praktyka sotsiologichnoho analizu suchasnoho suspilstva [Methodology, Theory and Practice of Sociological Analysis of Modern Society: Coll. sciences. works Kharkiv National University V. N. Karazin]*, vol. 15, pp. 191-196 (ukr).
3. Zagrivaya Yu. A. (2002), Approaches to Formation of corporate management in Ukraine, *Proceedings of the 6th International Scientific Conference "Physical and computer technology in the national economy"*, Kharkov, pp. 235-237 (rus).
4. Elianov A. (2000), Globalization and stratification in developing countries, *Mirovaya ekonomika i mezhdunarodnyye otnosheniya [World economy and international relationships]*, vol. 6, pp. 3-13 (rus).
5. Mykytenko V. V. (2004), Formation of the complex system of energy efficiency in industries, Kyiv, p. 169 (ukr).
6. Paskhaver B. (2001), Priorities for the development of industrial sector in the region, *Ekonomika Ukrainy [Economy of Ukraine]*, vol. 7, pp. 69-77 (ukr).
7. Pakhomov Yu. M., Lukianenko D. H. and Hubskiy B. V. (2005), The national economy in the global competitive environment, Kyiv, 568 p. (ukr).
8. Ruban V., Chubukova O., Nekrasov V. (2003), Innovative model of Ukraine's strategic development: methodology and experience, *Ekonomika Ukrainy [Economy of Ukraine]*, vol. 6, pp. 14-19 (rus).
9. Kondrashov O. M., Ivanova T. V., Datsii O. I., Drahan I. O., Zhovnirchuk Ya. F., Datsii N. V., Kondrashova M. V., Drahan I. V. (2013), Ways of formation and development of self-sustaining entities Municipal Traffic: European dimensions and orientations, Mykolaiv, 352 p. (ukr).

© *Ортіна Ганна*

Надійшла до редакції 12.02.2014